

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Megkezdik Nagyváradon a házak felbecsülését

Emlékeztet még, hogy a múlt évben mennyi panasz és méltatlankodás hangzott el a házadó kivetése ellen. Szeszélyesen, hozzávetőleges becslés alapján állapították meg egy-egy háznak az értékét és a háztulajdonosokat súlyos adókkal sújtották.

Most ismét megkezdődik a házadókivetés. Eddig azt hitte mindenki, hogy az új házadó nem lehet magasabb a réginél. Ez nem igaz. Alább közöljük illetékes faktor nyilatkozatát, amely szerint a házadó emelését semmi sem tiltja. Jó lesz tehát, ha a nagyvárad háztulajdonosok minden bizonyítékokkal felkészülnek a becslő bizottságok fogadtatására, hogy házadójukat le szállítsák, vagy legalább is az eddigi összegben hagyják meg.

Az „Estilap” munkatársa felkereste Csernák József pénzügyi főtanácsost, aki a pénzügyminiszter házbéradó kivetésére vonatkozó rendeletéről a következőket mondotta:

— A rendelet eredeti szövegét — kezdte nyilatkozatát — most kaptuk kézhez és annak alapján közölhetem, hogy a bizottságok december 10-én kezdik meg munkájukat, mely pontosan két hónapig, február 5-éig fog eltartani.

— Váradon — mondotta Csernák főtanácsos — kilenc bizottság fog működni. Ezek a bizottságok házról-házra, személyesen fognak meggyőződni a vallomási ívek valóságáról. Az ilyen házbéradó bevalási íveket legkésőbb

december 5-ig kell benyújtani.

— A nyomtatványokat már megkaptuk és azok a perceptorátusnál át is vehetők.

— A bizottság három tagból áll. És pedig a kincstár képviselőjéből, a városi tanács egy delegátusából és a polgárság egy megbízottjából, akiknek neveit a városi kincstár elnöke a hét folyamán fogja közzéadni.

— Rendkívül fontos — foly-

tatta nyilatkozatát Csernák József, — hogy az érdekeltek háztulajdonosok idejekorán, tehát még december 5 előtt adják be a vallomási íveket, mert akik ezzel elmaradnak, azok kedvezményt sem a családtagok, sem pedig az ingatlanra bekebelezett kölcsön után sem kaphatnak.

De különben is — mondotta

mosolyogva Csernák főtanácsos — szükségtelen bővebben illusztrálnom, hogy sokkal előnyösebb a háztulajdonosokra, ha ők maguk készítik el az adóbevallási íveket, mint-hogyha azokat a helyszínen a kincstár képviselője fogja megállapítani.

— Az viszont — mondotta igen határozottan — téves in-

formáció, hogy az 1928-as házadó nem lesz magasabb, mint 1927-ben volt. Szinte csak természetes, hogy minden esetben külön-külön kell és lehet elbírálni az ilyesmit.

— Még csupán annyit — fejezte be nyilatkozatát Csernák főtanácsos, — hogy szombaton délből Careanu kerületi inspektor elnöklésével értekezlet lesz a pénzügyigazgatóságon. Ezen a megbeszélésen, az összes adókivetőbizottságokhoz beosztott kincstári tagok is részt vesznek, hogy az utolsó utasításokat átvehessék.

Az olaszok a szerbeket a Balkán felgyújtásával vádolják

Róma, nov. 21. A Popolo d'Italia a francia—jugoszláv szerződés hatásával foglalkozik a Balkán, az Adria és a Földközi tenger szempontjából. A lap a nagyszerb katonai párt támadó kedvéről beszél. Jugoszlávia talán még nem készült el teljesen egy tá-

madó háborúra, de fegyverkeznek, Oroszország helyébe, a mely régente Szerbia mögött állt, most Franciaország lépett. Jugoszlávia az utolsó szeme annak a láncnak, amely a Balkánon Olaszország ellen keletkezik. Akna-területet létesítenek, ahonnan a „szeraje-

vói provokatőr” ismét meggyújtja a kanócot.

Trieszt, nov. 21. Körülbelül 2000 személyből álló tüntető csapat vonult fel, amely a gyászbaburkolt dalmát zászlót vitte, Turinban egyetemj hallgatók tüntettek a francia—jugoszláv szerződés ellen.

Dajka Endre alaptalan vádja Nagyvárad régi főispánjai és polgármesterei ellen

Pár nappal ezelőtt röviden megírtuk, hogy dr Dajka Endre volt nagyvárad rendőrkapitányt a budapesti törvényszék 14 napi fogházra ítélte, a katolikus hitfelekezet elleni izgatás címén. — Most alkalmunk van az érdekes tárgyalást részletesen ismertetni.

Tőreký elnök tárgyalta az ügyet.

Dajka Endre a múlt év novemberében a kismarjai (szalárdi) választókerület református választópolgáraihoz körlevelet intézett. A körlevélben többek között ezeket írta:

„Minden kálvinista magyar jól tudja, hogy a magyargyűlölő és protestánsgyűlölő Habsburgokkal szövetségbe kötött katolikus magyarok közel félezer esztendeje ádáz harcot folytatnak a magyar protestánsok ellen.”

A következő fejezetben „A nemzetgyilkos katolikus klérus” kifejezést használja Dajka, majd elmondja, hogy a katolikusok harcot indítottak a protestánsok ellen.

Az inkriminált cikk ismertetése után dr Dajka Endre a bírói emelvény elé állott.

— Ön ebben az írásban a reformátusokat a katolikus egyház ellen izgatta — mondja az elnök.

— Én, — feleli Dajka — nézetem szerint nem követtem el büncselekményt, a kitételek nem alkalmasak az izgatásra. Én nem is akartam a protestánsokat a katolikusok ellen izgatni. A célja az írásnak az volt, hogy egy nagy nemzeti és vallási elv érvényesüljön a választókerületben, tudniillik az, hogy

tőzsgyökeres kálvinista ma-

gyar képviselőt válasszon a tőzsgyökeres magyar kálvinista kerület.

— Igen, — mondja Tőreký — de micsoda eszközökkel akarta ezt a célt elérni?

— Csak rideg történelmi tényekkel támasztottam alá állításomat, — folytatta Dajka — rideg történelmi tény, hogy

a Habsburgokkal szövetségbe kötött katolikusok évszázadokon át harcokat folytattak a reformátusok ellen.

Nem a katolikus Rákóczi Ferenc hiveire gondolok itt, hanem a Habsburgokkal szövetségbe kötött iabanc-katolikusokra.

Tőreký itt megjegyzi:

— Ha valaki történelmi visszapillantásokat vet a Habsburgokra vagy a katolicizmusra azért még

nem kerül ide. Ön azonban nem objektíve foglalkozott ezekkel a történelmi tényekkel. Vannak az írásban kétségtelenül történelmi tények, azonban az objektív, rideg történelmi tényeket is lehet úgy felsorakoztatni, olyan színezettel megírni, hogy ezáltal izgatóst követ el az ember. Ön ezeket az objektív tényeket olyan tendenciával állította be, hogy az alkalmas volt arra, hogy a kálvinista választókat a katolikusokkal szemben gyűlöletre izgassa. Hiszen ön olyanokat írt, hogy a katolikusok öngyilkosságba viszik az országot.

Dajka ismét azt hangsúlyozza, hogy neki nem volt más célja a röpirattal, minthogy a kismarjai

kerületben, amely valamikor Bocskay István szülőháza volt, kálvinista magyar ember legyen a képviselő.

A vádlott ezután elmondja, hogy a röpiratnak mindössze két példánya került forgalomba, ezeket is rögtön beszolgáltaták a csendőrségnek. Azután arról beszél, hogy a röpirat sorsát és az eljárást mindenütt az idegen származású katolikus emberek intézték.

— Mit ért ön tulajdonképpen idegen származás alatt?

— Azokat értem idegen származásuk alatt — válaszolja a vádlott, — akik még csak a nevüket sem változtatták meg, vagy pedig úgy, mint az ottani katolikus jeleltette,

újra felvették régi idegen nevüket,

bár az apjuk megmagyarosította a nevét, — hogy ezáltal is tüntessenek fajuk mellett.

— Ugyan kérem, — szól közbe Tőrekynél — hiszen ezt nem is lehet komolyan venni. Magyarországon, hála istennek, száz ezer, sőt talán milliószámra vannak idegen származású és idegen nevű emberek, ezek mégis tömegkeres, jó hazafias magyarok. Ilyen dolgokat most Magyarországon előhozni nemcsak, hogy nem hazafias, hanem még nem is okos dolog. Azért, hogy valaki ragasz-

kodik az őseitől örökölt nevéhez, attól még lehet jó magyar. Vannak viszont olyanok is, akik gyorsan megmagyarosították nevüket, vagy régi magyar nevet örökölték ősiktől és mégis elárulták hazájukat.

A bíróság hosszas tanácskozás után 14 napi fogságra és 60 pengő pénzbüntetésre ítélte Dajkát.

Az ügyész súlyosbításért fellebbezett, Dajka pedig elítélését

miatt jelentett be fellebbezést.

Ezt a fellebbezést Dajka Endre tegnap benyújtotta a budapesti törvényszékhez és postán másolatban megküldte a nagyvárad lapoknak is. Természetesen nem reprodukáljuk a fellebbezést, csak mint jellemző dolgot emeljük ki az ő tulzássaira, hogy a fellebbezésben nagyvárad rendőrtisztviselői működése kapcsán ezeket írja: „megismertem Nagyvárad idegen-

származású főispánjai, polgármesterei és rendőrfőkapitányai révén a hivatásértől áthatott tömegkeres magyar tisztviselőkkel szemben való őszintős elnyomást.” Hát hogy Beöthy László, Glac Antal, Hlatky Endre, Czifra Kálmán, Ember Géza, Matintsky Lajos főispánok a magyar tisztviselőket elnyomták volna — igazán beteges fantasztikus képzelődés.

Alaptalan riasztó hírek tömeges lépfenés megbetegedésekről

Dr Dimitreanu főorvos nyilatkozata — Kötelezővé kell tenni a lépfene elleni védoltásokat

Egyik bukaresti lapban és ennek nyomán több erdélyi lapban is riasztó hírek jelentek meg arról, hogy az ország nyugati határszélén, különösen pedig Bihar-, Szatmár- és Máramarosmegyékben tömeges megbetegedések történtek lépfenében, sőt egészen gyakoriak a halálos esetek is,

mert a lakosság a lépfenében elhullott állatokat ki-ássa a földből és husát elfogyasztja.

A „Nagyvárad Estilap” tudósítója beszélgetést folytatott a híresztelésekkel kapcsolatban dr Dimitreanu Zeno vármegyei főorvossal, aki

a leghatározottabban megcáfolta ezeket a híreknek Bihar megyére vonatkozó részét.

A főorvos elmondotta, hogy lépfenés megbetegedések

ugyan szóróványosan előfordulnak Biharban is, mert a lakosság nem tartja magát a rendeletekhez és megesik, hogy a szigorú tilalom dacára a lépfenében elhullott állatokat megnyúzzák, ilyenkor gyakran is könnyen történik infekció is, azonban minden idejekorán bejelentett esetben

teljes eredménnyel használják a védoltásokat.

Valótlan azonban az, mint-ha Biharban tömeges halálos esetek fordultak volna elő,

sőt arról sincs tudomása, hogy Bihar megyében lépfenés husifogyasztástól valaki is megbetegedett volna.

Mindenestre, nagyon tid-

vös volna, ha a kormány elrendelné és

kötelezővé tenné az állatok lépfene elleni védoltását,

mert ezzel biztosítaná az állattenyésztőket a gyakori nagy károk ellen, másrészt csökkentené azt a veszedelmet, amit a lépfenében elhullott állat az emberekre is jelent.

Csempészek és álfínáncok harca a cseh-román határon

A csempészek veszélyes mester-sége már igen sok vért kívánt, mégis akadnak emberek, akik a megélhetésnek ezt a tiltott és veszélyes fajtáját választják. Egyidőben már szüneteltek a csempészek, most azonban újabb rajokban tüntek fel,

különösen a román határon, Trebusany határmenti erdőkkel övezett község a csempészek gócpontja.

A csempészek a csempészeket kívül egy másik bűnözőfajtát is termelt ki: az álfínáncot. Az álfínáncok pontosan tudják, mikor jönnek a csempészek, ilyenkor meg-lepik őket és

a törvény nevében elszedik a csempészeket árut.

Az elmúlt évben sikerült a román határon szétugrasztani egy ilyen álfínáncokból álló bandát, most azonban újabb alakulatról számol be tudósítónk:

Trebusany ismét nagy csempészforgalomnak örvend. A megindult szesz-csempészek híreire megjelentek az álfínáncok is. Tegnap egy nyolc tagból álló csempésztársaság jött áruval megrakodva a román oldalról. Mikor a hegy közepére értek, hirtelen rájuk támadtak az álfínáncok és követelték az áru átadását. A csempészek azonban már előre tudták, hogy kivel van dolguk és így

nem akartak engedelmességni. Nagy verekezés, majd fegyveres harc támadt a két csoport között.

A lövéseket meghallották a határban a csendőrök, azonnal kimentek a hegyekbe, de a barcolók, mikor meglátták őket, elmenekültek a határon. A csendőrök a verekezés színhelyén vényomokat találtak. A verekedő csempészek és álfínáncok kézrekerítésére a legszigorúbb intézkedés történt.

Major
lényképészeti műterme
(APOLLÓ-PALOTA)
művészi felvételek! Mérsékelt árak!

Mozgókínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma és holnap 5, 7 és 9 órakor

Szerelem és bűnhődés

Főszerepben:

Anna O Nillson

Jön!

Jön!

A csábitó

az 1927. moziszezon legnagyobb szenzációja. Charles Vanel

Apolló-Filmszínház

Kedden
fél 5, 7 és fél 10-kor

Csak felnőtteknek!

Casanova

Rendezte: Alexander Volkoff

Főszerepben: Mosjoukine

Férfi énekszólo

Az előadások pontosan kezdődnek

Kedvezményes jegyek nem érvényesek

Filmpalace

Sas-palota

Ma 6 és 9 órakor

IV. Henrik

(Az élő álarc)

Pirandello szindarabja

A főszerepben:

Conrad Veidt és
Eszterházy Ágnes
grófnő

Filmpalace Híradó

Jön

Jön

Segítség! Megnősülök!

MENDEL
RUHAÁRUHÁZ
Reg. Ferdinand 3.

Átmeneti kabátok
Raglánok
Eszköpenyek
nagy választékban

Segítség!

Megnősülök!

**Egy házigazda
inzultálja
a lakóját**

A májusi lakbér-emelésekkel kapcsolatban halomszámra érkeznek levelek a szerkesztőségünkbe, melyekben a lakók arról panaszkodnak, hogy a házigazdák azt a pár hónapot is türehtelené teszik számukra, amit megszo- kott lakásukban még nyugodtan tölthetnének.

A levelek közül megkapott egy, ami különösen siralmas helyzetet tárt elénk. Ezért munkatársunk felkereste Berkeszi Jánosné, a a levél íróját, — aki Decebal (Vi- téz) utca 23. szám alatt lakik.

A szegény özvegy nő siránkoz- va adta elő, hogy házigazdája at- tól a naptól kezdve, mikor kije- lentette, hogy a horribilis bért — havi ezer lejt a külvárosi szük, sőt kis szobáért nem képes fi- zetni — a lehető legbrutálisabban bánik vele. Szekirozni, sérteni igyekszik, ahol és amikor erre csak alkalom kínálkozik. Virágos kertjét, ami pedig senkinek utjá- ban nem állt kiirtotta, lakása tö- zomszédságában istállót csinálta- tott, az amúgy is tulzsufolt kis udvaron, sőt a reprodukálhatatlan becsületértő kifejezéseknek is, mivel illeti, se szeri se száma. El- panasztolta, hogy leányával, ki kénytelen volt hozzáköltözni, le- hető legdurvábban bánik a házi- ur, sőt több ízben inzultálta is. Sörrelmével a rendőrséghez ior- dult, ez azonban helyzetén nem sokat javít, mert természetesen még csak fokozta a felbőszült há- zigazda rosszindulatát.

Berkesziné s házigazdájának, Birinyi Jánosnak esete csak egy a sok közül.

A temesvári Sternberg-régiségkereskedő céget kirabolta egy nagyváradai betörő

Nemrégén közöltük Rozumkó Géza, a híres nagyváradai betörő kalandjait. Most arról ad hírt te- mesvári tudósítónk, hogy a hir- hedt gonosztevő két társa: Timár István és Frey József Temesvá- rott egy régiségkereskedőt kira- boltak.

Mikor szombaton este a temes- vári Sternberg-féle üzlet tulajdo- nosa, Friedmann Ferenc, a szom- bati ünnep végeztével kinyitotta az üzletet és felnyitotta a pénz- szekrényt,

megdöbbenve látta, hogy a pénzszekrény üres és egész hátsó fala fel van feszítve.

Erre megkerülte az irodát, átment a szomszédos üzletrészbe, melyet deszkafal választ el az irodától. Ott a legnagyobb rendetlenség fo- gadta. A deszkafal fel volt tépve, a pénzszekrény hátsó fala pe- dig fel volt feszítve és felfelé hajtva, a második vaslemezen ha- talmas lyuk tátongott. A földön a pénzszekrény két fala közül ki- hullott hamu között hevert egy csomó üzleti feljegyzés, biztosítási kötvény és rengeteg üres ékszer- kazetta. Ezeket a betörők a nyi- lason keresztül egyenkint szedték ki és tartalmukat kivéve a földre dobálták azokat. Több dobozt, melyben kisebb értékű ezüst tár- gyak voltak, a betörők egyszer- rűen kifosztatlanul eldobták a helyiségben. A pénztárban körül- belül hatvanezer leinyi készpénz volt. Ennél sokkal nagyobb azon- ban az a kár, mely az elvitt ék- szerek értéke.

Igen sok gyémántot és bril- liánsot, egy doboznyi igaz- gyöngyöt, különböző arany és platina ékszereket, régi arany- pénzeket, melléket, karkötő- ket, aranyórákat, aranylánc- kat zsákmányoltak a betörők.

Nyolc esztendő előtt a Stern- berg-cégnél hasonló betörést kö- vettek el.

A rendőrség azonnal helyes nyomozást indított, körültekintő helyszíni szemlét tartott és arra a megállapodásra jutott, hogy a tet- tesek semmiesetre sem jutottak külső erőszak után az üzletbe.

A gyanu Timár Istvánra és Frey Gézára terelődött.

Kihallgatta Gutu Atanász rend- őrigazgató Friedmann, a Stern- berg cég tulajdonosát. A kihall- gatas után a nagyszabású betörés

ügyében szenzációs fordulat állott be, mert a rendőrség Friedmannt őrizetbe vette.

A vizsgálat van hivatva a szen- zációs betörés ügyében világossá- got deríteni.

Engem is gyanúsítottak — mondja Sternberg Izsák

A Nagyvárad Estilap munka- társa a temesvári hír vétele után felkereste Sternberg Izsákot, a nagyváradai Sternberg-cég tulajdo- nosát, a ki ezeket mondta:

— A temesvári Sternberg-céget mi alapítottuk és később azt só- gorom, Friedmann Ferenc átvette. Most hallom önöktől a betörés hírért. Az teljesen képtelen gyanu, hogy a sógoromnak valami része lenne az értékek eltüntetésében. Néhány évvel ezelőtt nálam is történt Nagyváradon hasonló be- törés és akkor is engem gyanusi-

tottak. Akkor Gerő Armin volt főkapitány vetette közbe magát és felvilágosította a rendőrséget, hogy engem ilyen cselekménnyel abszolúte nem lehet gyanúsítani. Később az elvitt holmit a tettes- nél meg is találták. Eppen ilyen alaptalan lesz a sógorommal szemben emelt gyanu is.

Ujabbán jelenték Temesvárról: Friedmann Ferencet a rendőrség kihallgatás után elbocsajtotta. Le- tartóztatva nem volt egy percig sem. Megállapították, hogy kasz- szafurás történt. A vakmerő betö- rőket körözik.

Elcsábította és megszöktette az unokahugát

Néhány nappal ezelőtt tör- tént, hogy egy Messinger Margit nevű urileány, akinek a napokban kellett volna férj- hezmenne, közvetlenül eskü- vője előtt eltűnt szüleinek bu- dapesti lakásáról.

A kétségbeesett szülők az eltűnés másnapján értesítést kaptak leányuktól, amelyben tudatja, hogy Pozsonyban van és jól érzi magát. A leány anyja Pozsonyba érkezett és itt kutatni kezdte leányát, azonban nem akadt nyomára. Az anyja erre feljelentést tett a pozsonyi államügyészégen, egyúttal annak a gyanujának adva kifejezést, hogy

Messinger Margitot annak nagybátyja, Messinger Sa- mu Sándor szöktette meg Budapestről.

Az anyja ezt a gyanuját arra támasztotta, hogy Messinger

Samu Sándor feltűnően gyen- géd viszonyt táplált unokahu- gával szemben. A feljelentés- sel egyidejűleg az asszony vá- zolta Messinger Sándor életét. Messinger csehszlovák állam- polgár és tartalékos főhad- nagy. Bécsben volt neki üz- lete, de különböző spekulá- ciók miatt tönkrement. Erre Messinger Margit édesapja, Messinger Miksa, ki a tönkre- jutott Messinger Sándor test- vérbátyja, magához vette bu- dapesti üzletébe, majd Buda- pesten külön üzletet létesít- tett számára.

Az ideges természetű Mes- singer Sándor néhány hónap leforgása alatt ennek az üz- letnek is nyakára hágott, mire felesége válopert indított könnyelmű férje ellen.

Messinger Miksa családja meg- szakított Messinger Sándorral minden érintkezést,

de leányuk, Margit továbbra is fentartotta vele a rokoni kapcsolatot.

November 4-én kellett volna meg- történni Messinger Margit esküvő- jének. A násznép már november 3-án feljött Budapestre és nagy- ban folytak az előkészületek. Ké- ső este a szülőknek feltűnt, hogy leányuk, akinek esküvője másnap- ra volt kitűzve, távolmaradt ott- honról. Keresni kezdték és a cse- lédtől megtudták, hogy

csomagjával együtt kiment a

Elysee palota
(Katholikus Körben)

Ma délután 5, 7 és 9 órakor

Az asszony és az ördög

Az asszony Greta Garbo, Az ördög John Gilbert

9 hosszú felvonásban.

A filmhez a zenét Deák Béla karnagy állította össze

Kedvezményes szabadjegyek ma érvényesek

Apollo
Apollo

Ma Casanova

Pozsony felé induló vonathoz és a pályaudvaron találkozott nagybátyjával Messinger Samu Sándorral is.

A szülők feljelentésére a pozsonyi államügyészség Szlovenszko több városában nyomozni kezdtek Messinger után.

Tegnap este Messingert Nyitrán sikerült kinyomozni, mire a rendőrség azonnal őrizetbe vette.

Messinger kihallgatásánál tagadta azt, hogy unokahugával együtt szökött meg Budapestről, sőt azt is tagadta, hogy egyáltalában látta unokahugát az utóbbi hetekben. A nyitrai rendőrség ezzel szemben megtudta, hogy

Messinger címére női írással több poste restante levél érkezett Nyitrára.

Vizsgálóbírói engedéllyel még tegnap este felbontották ezeket a leveleket és ezekből kitűnt, hogy

Messinger igenis együtt szökött meg unokahugával Budapestről és állandó levelezésben van Messinger Margittal, aki jelenleg Messinger Samu egyik gödingi rokonánál van elhelyezve.

A levelekből az is kitűnt, hogy Messinger és unokahuga már terveket szőttek a jövőre nézve, — amely szerint Messinger alkalmatosságot fog keresni Szlovenszkóban,

szívesen fogja valóperének eldőlését, azután feleségül fogja venni Messinger Margitot.

Messingert ma átkísérték a nyitrai ügyészség fogházába és további sorsáról a vizsgálóbíró fog dönteni. A nyitrai rendőrség még tegnap táviratilag értesítette Messinger Margit szüleit a vizsgálat eredményéről, egyidejűleg értesítette a gödingi rendőrséget is, azaz, hogy

mindaddig, amíg Messinger Margit szülei megérkeznek, tartásuk a leányt rendőri felügyelet alatt, azután adják át szüleinek.

SPORT

Tiltsák el a pályák látogatásától a közismert botrányokozókat

Vasárnap délután könnyen végzetessé válható botrány színhelye volt a Rhédey-kerti sporttelep. Nagyvárad labdarúgó sportjának utolsó napjaiban szüksége volna egy emberre, ki erős kézzel megakadályozná, nehogy a jövőben megismétlődessen a vasárnapi incidens.

Módunkban volt a mérkőzés folyamán végighallgatni egy közismert botránycsinálónak néhány bemondását, mely teljesen elveszi a jobb érzesű nézők kedvét a mérkőzések látogatásától. Egyik percben szidta Zsigát, mint a pokrócot, a másik percben elterelte és biztatta, hogy törje el az ellencsapat egyik tagjának a lábát. Közben trágár közbeszólásaival uszítja egyik játékost a másikra. Nem is csoda akkor, ha a mérkőzésről amúgy is felhevült játékos elfelejteti, hogy futballpályán van és el-

ragadtatja magát. Ki bünhődik ezután? A játékos és a csapata. Előbbi hosszabb ideig nem játszhat, utóbbi kénytelen nélkülözni egyik legjobb játékosát. S a néző? Ki főokozója a botrányoknak, nyugodtan hazamegy és a másik héten folytatja.

Nem a játékosokat akarjuk ezzel mentesíteni, őket büntessék meg szigorúan, hanem felhívjuk

a fegyelmi bizottság figyelmét, hogy mielőbb indítson eljárást a botránycsinálók ellen. S haladéktalanul tiltsa el őket hosszabb időre a pályák látogatásától.

Jól tennék az egyesületek is, ha gondoskodnának a jövőben nagyobb rendező gárdáról, kik megakadályoznák, hogy a közönség a pályára rohanjon s ezáltal még nagyobb rendetlenséget csináljon.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd (nov. 22.) este 8 órakor: Borcsa Amerikában, operett újdonság negyedszer, B bérlet. Sorozat szám 25.

Szerda (nov. 23.) este 8 órakor, új betanulással, új szereposztással: Párisi kirakat, operette. C. bérlet. Sorozat szám 26.

Csütörtök (nov. 24.): Román előadás.

Péntek (nov. 25.) este 8 órakor: Fecskefészkek, operette újdonság. Kondor Ibolya felléptével. B bérlet. Sorozat szám 27.

Szombat (nov. 26.) délután: Édenkert. Mérsékelt helyárak. Sorozat szám 28.

Szombat este: Fecskefészkek, operette újdonság. C. bérlet. Kondor Ibolya felléptével. Sorozat szám 29.

Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal: A

Legkisebbik Horváth lány. Sorozat szám 30.

Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel: Ügyvéd és a férje. Mérsékelt helyárak. Kaszab Anna felléptével. Sorozat szám 31.

— Ma este Borcsa Amerikában Barna Sárival a címszerepben. Aki még nem váltott jegyet, siesen a pénztárhoz, mert ma este a Borcsa Amerikában látványos operett lesz műsoron, amelyet az eddigi előadásokon tomboló ünnepléssel fogadott a közönség.

— A párisi kirakat reprise. A mult színházi szezon egyik legbájosabb operettjét, a Párisi kirakatot tűzte műsorára a színház szerda estére. Ez a bájos operett teljesen új betanulással és új szereposztással kerül előadásra.

— A Fecskefészkek bemutatója. Teljesen elkészült az operett együttes a színház egyik legjobb sláger darabjával: a Fecskefészkek bájos szerelmi történettel. A bemutató pénteken este lesz B bérletben s utána szombat, vasárnap és hétfőn este játsszák.

Megnyílt

Weber új Model Aruháza

Vlahuta (Szt. János)-utca 2. szám (a volt cukorka-üzlet helyiségben)

Gyermekek- és női kész ruhák, felöltők, kabátok óriási választékban. Végigbélelt kabátok már 1000 leitől.

Előnyös részletfeltételek bevezetve. 23

DARABONT és SZIKSZAY

uriszabók

ajánlják legjobb márkájú angol szöveteiket

Rendeléseket napi áron alul teljesítünk.

Diadalmas

Orchester-dirigens egyetlen

HANGVERSENYE

November 30-án az ujonnan

Átalakított „Filmpalace“-ban

Népszerű helyárrakkal

Y és X, tehát mindenki ott lesz

Itt kaphatók a jegyek: Hegedüs Hirlapirodában

Ben Hur

nemsokára itt lesz

Mennyasszonyi kelegyében vászon, chiffon, damast étkészletek, ágyminták megfizethető minőségben. Leitner Márton R.-t. nál.

Lópókócok, futó- és abgépaszt színegek, hencsertakarók. Leitner Márton R.-t. nál.

Végig bélelt női kabátok

1200 leitől

nagy választékban

Klein Odön-cégnél

Viteazul Mihai (Nagypiac-tér) 14.

Férfi és női ruhaszövetek, kabátok, mék óriási választékban. Leitner Márton R.-t. nál.

Ben Hur

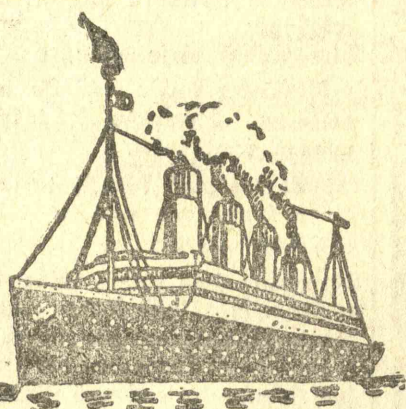
mindenkit legyőz

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZÁLLODA, amelyben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. — Igazolványt a kiadóhivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tiz egymásután következő számát bemutatja. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunknak más helyén olvasható szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

Ben Hur

a filmek királya Elysee-palotában

Az asszony és az ördög a legszebb film

HAMBURG-AMERIKA LINIE

1928. évi luxus és kényeztetési programja a

RESOLUTE RELIANCE
OCEANA ORINOCO

pompás oceángőzöselével

A) HAPAG-világkört 1928. január 7-től május 26-ig. Díj 2000 dollártól fölfele.

B) HAPAG-Földközi tenger és Keleti utazás 1928. január 17-től május 25-ig.

C) 6 HAPAG Északi sark—Island—Fjord és sarki utak 1928. évi június 14-től augusztus 4-ig.

D) HAPAG-Skandinávia és Keleti tengeri ut 1928. augusztus 15-től 31-ig.

E) 5 HAPAG-Nyugatindiai utazás 1927. december 17-től 1928. március 28-ig.

Utazási díjak 425.— Mk-tól fölfele.

A kényeztetések, valamint az egész világkörüli utazásokról készséggel ad felvilágosítást és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

București, Calea Griviței 183. — Timișoara, Str. Mercy 2. — Cluj, Regele Ferdinand 69. — Cernăuți, Bul. Regele Ferdinand 35. — Chișinău, Str. Alex. Cel. Bun 104. — Arad, Str. Eminescu 12. 3916—3

A Magyar Párt hivatalos értesítése

Felhívjuk mindazon magyar testvéreinket, akik valamely okból fogva eddig a választói névjegyzékből kimaradtak volna, valamint azokat, akik koruknál fogva csak most tarthatnak igényt a választásra, hogy tartsák magyarságuk iránti feltétlen kötelezettségüknek a névjegyzékbe való felvételüket kérni.

Amennyiben valaki az elmúlt választásokon a névjegyzékben hiányosan volt felvéve, szintén tartsa kötelességének a hibás adatok kijavítását.

Ahol a törvényben előírt évenkénti kiigazítása a választói névjegyzéknek nem szabályszerűen történt végére, avagy el is maradt, ott az érdekeltek törvényes joguk megvédése céljából jelentik azt be a Magyar Párt járási bizottságának elnökénél.

Újlag értesítjük megyénkben élő magyar iparos testvéreinket, hogy az iparosságot érdeklő öszi választások napirendén foglalkoztatni, miért is azokat egyesítés szempontjából kérjük haladéktalanul központi pártirodánk (Katholikus Kör), haladéktalanul bejelenteni.

Pártirodánkba eddig számos panasza érkezett a falvakból, hogy a törvények idevonatkozó határozott rendelkezései dacára az állami iskolákba kényszerítenek beírni olyan magyar gyermekeket, akik már előzőleg vagy az ottani letelekezési iskolákba jártak, vagy az erre vonatkozó szándékukat az állami iskola vezetőségének az előírt módon bejelentették.

Addig is, míg az ilyen panaszok elintézve nincsenek, felszólítunk, illetőleg értesítünk minden magyar szülőt, hogy minden ellenkező híreszteléssel szemben meg kell állapítani a helyben letelekezési iskolákba minden kötelezően közölt beírni.

Felszólítjuk mindazon községek lakosságát, ahol magyar testvéreink nagyobb számban élnek és annak dacára az állami iskolának magyar tagozata nincsen, hogy ezt a körülményt az adatok pontos ismertetésével pártirodánkba írásban haladéktalanul bejelentse.

Azon iskoláknál, melyek valamilyen letelekezési iskolák voltak és átadták az állam tulajdonába adták át, külön is ismertetendők, azokat a kikötések, amiket az illető letelekezési iskolákban az állammal szemben magának biztosított.

Folyó hó 12-én a Carmen Sylva (Schlauch) téren talált 1520 éveszerőtszázhusz lelt gazolt tulajdonosa a pártirodában délutánként bármikor átvetheti.

Ezután ha felszólítunk minden magyar testvérünket, aki ezen kötelezettséget elmulasztotta volna, hogy a párt tagjai sorába haladéktalanul beiratkozzék.

Dr. Markovits Manó s. k. Dr. Könyves Gusztáv s. k.

Borzalmas vérbosszu az innsbrucki császár vadász-muzeumban

Innsbruck, nov. 20. Borzalmas dráma játszódott le tegnap a Berg Iselen, amelynek két halálos áldozata van. A volt császár vadászmuzeum egyik őre, a bécsi születésű Gammer Károly, az elmúlt napokban súlyos fegyelemsértést követett el. Vidáman mulatozott a városban barátnőjével és amikor már az ital és a szenvedély dolgozott benne, megfélemezte a szolgálati előírásokról és barátnőjét északára magával vitte az őrszobába.

Az egész éjszakát ott töltötték és a leány csak a kora reggeli órákban hagyta el a muzeum épületét. A fegyelemsértést észrevette egy Grassl János nevű nyugalmazott vasúti alkalmazott, aki a császármuzeum átalakítási munkálataiban, mint asztalos vesz részt.

Az asztalos az őr kérésére semmit sem hallgatva, jelentést tett a muzeum parancsnokságának a visszaélésről.

A muzeumot erre kihallgatásra idézték, szigorúan megdorgálták és azzal fenyegették meg, hogy ha legközelebb bármilyen csekély mértékű szabálytalanságot követ el, azonnal elbocsájtják a szolgálatból.

A szenvedélyes ember megaláztatása miatt rettentő bosszút esküdött Grassl ellen. Amikor az asztalos a déli szünetkor munkáját abbahagyta és távozni akart a muzeum épületéből, utja az őrszoba előtt vezetett el, amelyben éppen halálos ellensége, Gammer Károly teljesített szolgálatot. A dráma pillanatok alatt játszódott le. Grassl csak akkor vette észre az őrt,

amikor az krétafehér arccal eléje állott és fegyverét rászögezte:

— Aljas spicli, most meg kell halnod, kiáltott az őr és abban a pillanatban eldördült a fegyver.

A lövés a szerencsétlen ember gyomrába fúródott és a hátán távozott a testből, a bél egyes részeit teljesen kiszakította. Mire a környéken tartózkodók a véres dráma színhelyére értek, volna.

Gammer magával is végzett. A fegyver agyát a

földhöz szorította, homlokát a cső nyílásához nyomta és azután elsütötte a ravaszt.

A lövés oly rettentő erejű volt, hogy a merénylőnek egész koponyatetejét leszakította és agyvelejeinek darabjait az őrház falához csapta.

Gammer azonnal meghalt, — Grassl pedig a sebészeti klinikára vitték, ahol nyomban megoperálták.

Az operáció azonban már nem segíthetett rajta és délután szörnyű kínjában kiszenvedett.

Francia, olasz és német diákok is rész vesznek a diákkongresszuson

NEM A SZINHAZBAN, HANEM A KATHOLIKUS KÖR BEN LESZ A KONGRESSZUS — A VÁROS 25.000 LEJ SEGÉLYT UTALT KI

Az országos diákkongresszus megnyitásának napja egyre rohamosabban közeledik. A kongresszus programját még nem állították össze véglegesen, de az eddigi jelekből már most megállapítható, hogy

a várad diákkongresszus külsőségeiben is roppant impozáns lesz.

Emelni fogja kétségtelenül a diákkongresszus hírvét az is, hogy azon nem csupán a romániai diákok fognak megjelenni, de hír szerint

a francia, olasz és a német diákszövetségek is képviselni fogják magukat.

Különböznél tegnap délelőtt a várad jogászifjúság egy küldöttsége járt fent dr. Egry Gergely polgármesternél, aki-

vel abban állapodtak meg, hogy a kongresszust nem a

színházban, hanem a célra sokkal alkalmasabb Kath. Körben tartják meg.

Közlötte a polgármester a diákság vezetőivel, hogy

Nagyvárad városa 25.000 lej segélyt szavazott meg a diákkongresszus céljaira.

A kongresszus végleges programját biztos helyről nyert értesülésünk szerint csak csütörtökön fogják megállapítani, amikor is a bukaresti központi diákszövetség kiküldöttjei ideérkeznek.

Mint roppant érdekes dolgot megemlítünk azt is, hogy a kolozsvári egyetemi csapat az Universitatea komoly tárgyalásokat folytat a NAC vezetőségével, hogy a kongresszus megnyitásának első napján egy

Universitatea—NAC mérkőzést rendezzenek.

Zürichi nyitás

BUKARESI 320.—

BERLIN	— — — — —	12375—
NEW-YORK	— — — — —	518 45
MILANO	— — — — —	2825—
BUDAPEST	— — — — —	9080—
PRAGA	— — — — —	1537—
BECS	— — — — —	7310—
PARIS	— — — — —	2038 50
LONDON	— — — — —	2528 50

Várad arfolyamok

Dollár 161 háromnegyed, francia frank 6.40, svájci frank 31.32 fél, peng 28.45, schilling 22.95, cseh korona 481 fél, font 7.90, lira 8.90.

* Házasság. Voronyak Olga (Oradea), és Rithy Gyula (Nagyhalász) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Véletlenül agyonlőtte a sógorát

A tizenöt éves özvegy

Vasárnap este a Bél melletti Calacea nevű kis községben megrázó tragédia játszódott le. Dagán Györgyöt, aki ez előtt két héttel nősült, véletlenül agyonlőtte Tereu Flóra, a legjobb barátja. Nem lehet azt feltételezni, hogy talán szerelmi háttérrel volna a tragédiának, mert éppen Flóra hűga az, akit Dagán György feleségül vett.

Vasárnap este a két barát megbeszélte, hogy a környéken a hóval együtt felbukkanó farkasok vadászatára indul. — Elővették a fegyvereket és megvizsgálták, takarították, szóval előkészületeket tettek

a reggeli farkasvadászatra. — Tereu Flóra megtöltötte a két lövetőt Lamkasztért, hogy kipróbálja, hogy adogatja vissza a hüvelyeket. Véletlenül elrántotta a ravaszt és ebben a pillanatban sógora borzalmas ordítással a földre zuhant. Meghalt. A golyó keresztül ment a szívére.

A csendőrség megállapította, hogy itt katasztrófális véletlenség esete forog fenn. Mindenesetre a vizsgálatot azért tovább folytatják. Dagán György csak 30 évig élt, özvegye pedig most töltötte be a 15-ik évét.

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(34)

IRTA: MABEL WAGNALLS

— Itt van cognac és itt van meleg víz — jelentette a hűséges öreg jóbarát. — Ez majd életre kelti addig is, míg a marquise visszatér. Holnap majd élelmiszereket csempészek ide be s aztán megmaradunk ebben a szobában, míg megint lábra nem áll.

Hallgatagon fogadta el Romain az odanyújtott poharat. Mielőtt azonban ajkához emelte volna, az őszinte és forró hála érzése könnyekkel homályosította el a szemét. Szót sem szolt, de a pillanatsból, amelyet Lemoyne felé vetett, ez teljesen megérthette ifjú ura érzelmeit. Nem kívánt ennél több jutalmat a lovászmester soha meg nem szűnő hűsége, mely mind e veszedelmes szolgálatokat szó nélkül, szemrehányás nélkül tette meg.

Lemoyne attól tartott, hogy ez az érzelmi kitörés izgató hatással lesz az urára, szerette volna megtörni a feszültséget s éppen ezért vidám hangon így szolt pácienséhez:

— Meg vagyok győződve róla, hogy itt egészen jól érzi majd magát... Olyan valakinek, akit hallottnak tartanak, s akinek kísértő szellemét is némelyek látni vélik, még épp elég földi kényelem van itt.

XI. FEJEZET

A POMPADOUR DICSEFÉNYE

Valószínűleg nagyon kellemes lett volna a márkinének néhány órnyi magányosság, hogy a délután veszélyes eseményein elmélkedjék, de az ő életét a különböző érdekek annyira igénybe vették, hogy minden esemény, bármily izgató lett legyen is, időtartamának rövidségét tekintve, jelentéktelen csekélységgé zsugorodott össze.

Egész tömeg sürgös levélre kellett még aznap este válaszolnia. S míg másnap reggel a toalettjével foglalatoskodott, egész sereg kérelmező könyörgését hallgatta meg, akik az előszobában várakoztak, hogy audienciát nyerjenek a „grande marquise”-től. Az egyik egy foglyot akart kiszabadítani a Bastilleből, mások hadseregszállításokat akartak megszerezni, egy harmadik azt kérte, hogy a lisszaboni földrengés áldozatainak támogatására indított gyűjtést nevével segítse.

A várakozó kérelmezők között voltak előkelő jezsuiták is, akik a legnagyobb vakmerőséggel éppen oda akartak toakodni, ahol a legkevésbé látták őket szívesen s makacsul iparkodtak azt a törekvésüket érvényesíteni, hogy a Pompadour utján birják jobb indulatra a királyt, rendjük iránt.

Monsieur de Machault, a marquise leghűségesebb barátja (a márkiné mindig segítette és támogatta is) egész délelőti ott volt a boudoirban, hogy a kérelmek megvizsgálásában és elhatározásában segítségére legyen. Leghatalmasabb szövetségesétársait volt minden tervében legnagyobb el-

lensége, d'Argenson miniszterelnök ellen. Volt azonban a boudoirban egy Machaultnál bizonyos értelemben nem kevésbé fontos személyiség is: felcicomázott, beillatozott, ékszerekkel telerakott emberke volt ez, akit Sieur Dagénak neveztek. Nem kisebb dolog volt a hivatása, mint hogy ő volt az udvar „hajművésze”. A felségé és minden „grande dame”-én, aki elég szerencsés volt, hogy a szolgálatait megnyerje magának. Ez a tiszteletreméltó férfiú, aki aranyozott hintón járt és olyan egyszerű művészetté fejlesztette a maga mesterségét, hogy már vasikos könyvet is irtak erről a témáról, végül is idővel olyan módon viselkedett, hogy még Madame de Pompadour is kegynek tartotta, hogy ő készítette a frizuráját.

Fogásainak és ügyeskedéseinek könnyedségének és finomságának, amellyel a hajjal tudott bánni, nem csekély része volt a művészetében. Míg a dus hajfonatokkal foglalatoskodott, a márkiné gyöngyszürke atlasz pongyolában ott ült a tükre előtt, lábacskaí, melyeket hasonló színű atlasz cipőskébe bújtatott, ott pihentek egy bársony párnán, melynek színe szintén megegyezett a ruháival. Mindez pedig együttvéve olyan szép képpé olvadt össze, mely magában is régen híressé tette az efajta „toilette fogadósokat”. Dagé kezében a márkiné haja egy pilálnatig sem volt rendetlen; a kivetel minden stádiumában művészi volt.

(Folytatjuk)

A francia filmgyártás remeke

A csábító

jön

Ben Hur-hoz
három nappal hamarabb kell jegyet váltani

Vas- és rézbutorok nagy választékban HUN vaskereskedőnél

Mindenkinek látnia kell
JOHN GILBERTET
ELYSEE-PALOTÁBAN

WIMPASSING

hó- és sárcipő

a legjobb és legolcsóbb

Kötött árú
különlegességek
az Old-Englandban

105-2

Mi újság?

Nov.
22

Apolló:

Casanova

* Az iskolaszék ülése. A nagyváradi iskolaszék bizottsága szerdán délután 4 órakor rendkívül fontos tárgyszorozattal ülést tart a Városházán. Az állandó választmány részéről Cracium Andrei kulturtanácsos vesz részt az értekezleten.

Az idei legnagyobb filmsiker: CASANOVA!

* Ma délután nyílt meg a Népkönyha. Ma déli 12 órakor ünnepélyes külsőségek közben megnyitották a váradi Népkönyhát, ahol, mint minden évben, úgy az idén is néhány lejárt meleg ételt kapnak a szegények.

Ben Hur

* A Biharmegyei és Nagyváradi Orvos-, Gyógyszerész-s Természettudományos Egyesület f. hó 23-án, szerdán délután háromnegyed 6 órakor a Zsidó Lyceum dísztermében szakülést tart, melynek tárgya: Dr Sándor János előadása a belső secretióról. — Felkérem a t. tagtársakat, hogy az ülésen szíveskedjenek pontos időben megjelenni. — Titkár.

CASANOVA minden filmet legyőz!

* Eljegyzés. Korn Jolán (Páris), Goldmann Gyula (Páris) jegyesek.

Ben Hur

* Jelentkezni kell a katonai igazolványokért. Már több ízben megírtuk, hogy mindazok, akik a katonai igazolványukat (livret), az államrendőrség katonai ügyosztályánál a nyár folyamán benyújtották, azok átvétele végett saját érdekükben, legsürgősebben jelentkezzenek. Dacára, a többszöri felhívásnak még számosan vannak olyanok, akik nem vették át ezt a legfontosabb katonai igazolványt. Az ügyosztály főnöke az Estilap útján ezúttal utoljára figyelmezteti az érdekelteket, hogy haladéktalanul jelentkezzenek az államrendőrség első emelet 18. számú szobájában, mert, akik még ennek a felhívásnak sem tennének eleget, azoknak livretjét vissza tesszik a hadkiegészítő parancsnoksághoz és ebben az esetben eljárás is indul ellenük.

Jönl A Csábító ! Jönl a filmek filmje.

* Kézfinomító! A Liseron-krem három nap alatt bársony simává és hófehérre varázsolja a kezeket. Kapható a főraktárban: Farkas István Apolló-drogueriájában.

Asszony és Ördög a legnagyobb sláger!

Nov.
22

Heyman szinkörben

Szerlem és bűnhődés

Anna Q. Nilsson

A CSABITÓ
a slágerek slágere.

Színes felvételek a Casanova-ban!

* Nyolc nappal hamarabb kell beadni a rendőrségnél kérvényeket. Az Estilap egyik legutóbbi számában megírtuk, hogy azokat a kérvényeket, amelyekhez a d. zió jóváhagyása, a próbák szükséges, legalább 8 nappal hamarabb kell benyújtani államrendőrségnél. A rendőrség még egyszer figyelmezteti az érdekelteket, mely ellenkező esetben a kérvényeket nem fogják tudni szabá- szerűen elintézni.

A CSABITÓ az 1927. mozi- legnagyobb szenzációja.

* A cseh futballisták vesznek részt az 1928. é. amszterdami olimpiáson. Prágából jelentik: A cseh Labdarúgó Szövetség elhatározta, hogy a rengeteg költség miatt nem szerepelteti futballcsapatát az 1928. évi amszterdami olimpiáson. Ehelyett a j. szeptemberben és októberben a cseh köztársaság fennállásának tíz éves fordulójának alkalmából nemzeti sportjátékokat rendeznek.

Rohanjon az Apollóba: ma CASANOVA!

* Munkás szabadiskola Marosvásárhelyen. Követés méltó példa, amely ezúttal a székely fővárosból, Marosvásárhelyről indul ki. Arról van szó ugyanis, hogy december 4-től egészen február 29-ig hetenként három napon Munkás-Otthonban szabad előadást tartanak a legkiválóbb erdélyi szociológusok. Az előadások teljesen ingyenesek. Páratlanul szép és érdekes CASANOVA!

* Az Orth. Izr. Hítköze Árvaháza és az Erdélyi Zsidó Árvagondozó tanoncotthon részére az alant írottak adományoztak, melyekért hálás köszönetet mond a Vezetőség. Krasznér Hugó Budapest, adópítvány 6000 lei. Természetben: Gutfried Simon, Kepes Mór, Nussbaum Sigmund, Züsovits Jenőné, Stancu Adolfné, Winkler Simonné, Baumann Jánosné, dr Kovács Andor, Diamant Miksáné (Sáncu), Friedmann Hermáné, Klór Antal, Eichner Bertalanné.

Asszony és az Ördög Elysée Palotában.

Ben Hur

• Az állandó választmány ülése. Az állandó választmány ma délután 4 órakor ülést tart a Városházán.

Ben Hur

Ramon Novarro

• Személyváltás a büntügyi osztály vezetésében. Ma délelőtt váratlan személyváltás következett be a nagyváradai államrendőrség büntügyi osztályának vezetésében. A rendőrprefektus a büntügyi osztály élére Posar inspektort nevezte ki és Borodi komiszárt, a büntügyi osztály eddigi főnökét, az ügyosztály helyettes vezetésével bízta meg. A változás azért következett be váratlanul annál is inkább, mert Borodi hosszú hónapokon keresztül igazán a legnagyobb megelégedéssel töltötte be nehéz és felelősségteljes hivatását. Mint kitűnő nyomozó nagyszerű utasításokkal látta el állandóan a büntügyi osztályt, amelynek elnöke és nem egy, szinte titokzatosnak látszó ügyben egyedül az ő érdeme, hogy világosságot sikerült deríteni. A sajtó, amely naponként érintkezésben állott vele, szintén sok hasznát vette az ő munkásságának. Mindenesetre megnyugtató, hogy mint a büntügyi osztály helyettes főnöke, továbbra is ott marad és Posar inspektornal, aki szintén kitűnő rendőrtisztviselő, együtt foglalkozni Nagyvárad városának igazán kevés kifogást hagyó közbiztonsága felett.

• Nagyvárad műkedvelők színpadon. A protestáns jótékony egyesület november hó 24-én, csütörtökön este 9 órakor tartja jótékonycélu estélyét a Heiman színházban. Ez alkalommal színe körül Herczeg Ferenc kitűnő vigjátéka, a Gyurkovics lányok, melynek főbb szerepeit városunk urai társadalmának egyes tagjai alakítják, kik a dilettánsizmust messze felülhaladó rutinnal és művészettel, igazi élvezetet foglalkoztatnak mindazoknak, kik a darab előadásán megjelennek, ez által a Protestáns árvaház fenntartását is elősegítik. Elvárja nemcsak a város protestáns lakosságától, hanem mindenkitől, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül, hogy megjelenésével támogatni fogja az egyetemes humanus célját, a protestáns árvaház felszámolását. Jegyek kaphatók a Heiman színház pénztárában, mérsékelt számban. Ajánlatos a jegyet előre megvásárolni, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel az előadás estélyén már remélt, hogy kapni lehet.

• Orvosi rendeletre haskótokat áldott állapotban és gyermekágy után, gyomor-, vese-, máj-, méhcsuszamlás, sérv és operációknál szakemberként készít Kovács Sándorné, Nillesztelep.

• Az Asszony és az Ördög. Mindenki nézze meg: Az Asszony és az Ördögöt.

Husórlók, zsirbódók, háztartási cikkek legolcsóbb árban KUN vásarkeskedőnél 3604=4

A magyar kormány közvetlenül tárgyal Bukaresttel az optáns perben

Nem fogadja el a Népszövetség álláspontját, hanem megegyezésre törekszik

— Budapesti tudósítók távirata —

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kormány hivatalos felfogása szerint a birtokper megoldásának nincs meg a lehetősége a Genfben elfogadásra ajánlott jogelvek alapján. Ezt az álláspontját a magyar kormány rövidesen közli a Népszövetség tanácsával. Súlyt helyez azonban az

ügy mielőbbi megoldására és ennek érdekében a bukaresti magyar követ utján közölte a román kormánnyal, hogy az eddigi jogi álláspontjának fenn tartása mellett és az érdekelt magánfelek felfogásának ismeretében, hajlandó a kérdés gyakorlati megoldásáról tárgyalni, úgy, ahogy ez más magánperekben történti szokott. Természetesen ez nem

változtat a helyzeten, — folytatja a félhivatalos magyar jelentés — és amennyiben a megegyezés sikertelen maradna, a per tiszta jogi alapon tovább folyik. A bukaresti sajtó hírei, amelyek ezzel a lépéssel kapcsolatban megjelentek, nyilván a magyar követnek a román külügyminiszterrel történt megbeszélésére vezethetők vissza.

A budapesti zsidóknak nincs elvi kifogásuk a numerus-clausus ellen

Budapesti tudósítók táviratozza: A budapesti orth. izr. iroda nevében Hartstein Lajos alelnök tegnap megjelent Petry Pál államtitkárnál és kijelentette, hogy az orthodoxoknak nincs elvi kifogásuk a numerus clausus ellen, sőt a jelenlegi gazdasági helyzet mellett azt szükségesnek is vélik. — Csak a faji szempontból való elbi-

rálást tartják magukra nézve megálázónak. A budapesti zsidók magyaroknak érzik magukat és nem zsidó fajuknak, hanem zsidó felekezetűek. Az államtitkár megnyugtatta a zsidókat, hogy az új javaslatból a faji megkülönböztetés kimaradt, amit az alelnök megnyugvással tudomásul is vett.

Elfogták Haldek Vilmos lakásának fosztogatóit

Megírtuk legutóbb, hogy ismeretlen tettesek vakmerő betörést követtek el szombat éjszaka Haldek Vilmos, Mihály herceg (v. Gerlici)-utcai lakása ellen, amelyet teljesen kifosztottak. A betörők után semmi gyanús jel nem maradt hátra a lábnyomokon kívül. A nagyvárad rendőrség büntügyi osztálya ezen a bizonytalan nyomon indult el és

munkájuk teljesen eredményesen végződött. A rutinos betörők, akiknek nevét a rendőrség a nyomozás érdekében egyelőre még nem közli, már hurokra kerültek és ma délelőtt folyamán be is fogják őket szállítani a rendőrségre. A nyomozás folyamán annyi bizonyítékot sikerült ellenük felfedezni, hogy bűnösségük már is kétségtelen.

Nem verekedéssel, hanem három napos sztrájkjal demonstrálnak a magyarországi diákok

Budapesti tudósítók táviratozza: Magyarországon még szórványosan tovább folynak a diákzavargások. A pécsi egyetemen véres verekedéssé fajultak a kihágások, amelyek során Numann Ferenc zsidó vallású szigorló orvos egy jogászt revolverrel fejbe vágott: Aztán az utcán folytatódott az incidens, míg végre a rendőrség energikusan szétoszlatta a verekedőket. A pécsi egyetem diákságának a megbízottai tegnap Budapesten megjelentek a Turul szövetségnél, ahol szolidaritásukat fejezték ki. Majd elhatározták, hogy három napos

diákstrájkot proklamálnak a pécsi egyetemen, mert nem verekedéssel, hanem ezzel a sztrájkjal akarják kifejezni tiltakozásukat a numerus clausus módosítása ellen.

A budapesti Tudomány Egyetem rektora tegnap felhívta a hallgatókat a rend megőrzésére, kifejtve, hogy a rektorátus a zavargóktól mindennemű tandíj és egyéb kedvezményeket megvon és ha szükségesnek látja, a külső hatóságok beavatkozását is igénybe veszi. Budapesten a diákzavargások nem is ujultak ki.

Figyelje a CSABITÓRÓL a többi hirdetéseket.

• Új felsőkereskedelmi iskola nyílt Nagyváradon. Tegnap avatták fel a Berettyó-palotában a Mosoiu Traján tábornokról elnevezett új felsőkereskedelmi fiúiskolát. Az új iskola a kereskedelmi szakoktatást akarja intenzíven művelni. Az ünnepélyen megjelentek a hivatalok képviselői és a város román társadalmának előkelőségei. Az ünnepi szentmisét Maghier Aurél püspök celebrálta fényes papi segédlettel. Utána szónoklatot intézett a megjelent közönséghez. Const. Spallatelu, az új iskola igazgatója beszédében vázolta az új iskola nagy jelentőségét. Craciun Andrei kultúratanácsos a város nevében beszélt.

• Közvetlen tehervonatok hét országban keresztül. Budapestről táviratozzák: Ma délelőtt nemzetközi konferencia ül össze, amelyen a magyar delegátusokon kívül német, olasz, lengyel, cseh és jugoszláv vasúti megbízottak vesznek részt. Ez a konferencia arról fog tanácskozni, hogy közvetlen tehervonatokat rendszerszerűen a hét említett országban keresztül.

Elysée Paplotába mindenki menjen el, Asszony és az Ördögöt játszik.

• Meghosszabbították a kávéházak és vendéglők záróráját. A nagyváradai államrendőrség közli, hogy a vendéglők és kávéházak zárórájának meghosszabbítása iránt a belügyminisztériumtól rendelet érkezett. E szerint az első osztályú kávéházak és vendéglők záróráját éjféltől 1-től 2-ig 300 lei meghosszabbítási díj lefizetése mellett, a másodosztályú helyiségek záróráját fél egyig 100 lei díj lefizetése mellett meg lehet hosszabbítani. A meghosszabbítási díjak lefizetéséről szóló hivatalos pénzügyigazgatósági nyugtát előzőleg be kell mutatni az államrendőrség I. ebelet 16-os számú szobájában.

x Tündérutjak összes számai kaphatók a Hegedűs Hírlapjában.

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Kedd: 6 és 9 órakor: „IV. Henrik” (Az élő álarc), Pirandello szindarabja, a főszerepben Conrad Veidt és Eszterházy Ágnes grófnő. — Filmpalace hirdó.

Szerda: „IV. Henrik”.

Csütörtök: „IV. Henrik”.

Péntek: „Segítség, megnősülök”.

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd: fél 5, 7 és fél 10 órakor: Casanova. Csak felnőtteknek. Az előadások pontosan kezdődnek. Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Szerda: fél 5, 7 és fél 10 órakor: Casanova.

Csütörtök: fél 5, 7 és fél 10 órakor: Casanova.

— A Casanova zenekísérete valóban művészi élvezet. Az Apolló mozgószínház igazgatósága a legtekélyesebb zenekíséretet állította be a pompás filmhez, amely így elsőrangú zenei élvezet is. A film páratlanul szép beállítás, Mosjoukine remek játéka egyaránt szenzációs és szinte természetesen a páratlanul nagy siker. Jegyeket a 495-ös telefonnál lehet előjegyezni.

Heyman szinkör

Hétfő 5, 7 és 9 órakor, Premier: Szerelem és bűnhődés. Főszerepben: Anna Q. Nilsson.

Kedd 5, 7 és 9 órakor: Szerelem és bűnhődés. Anna Q. Nilsson.

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Szerelem és bűnhődés. Anna Q. Nilsson.

Csütörtök 5 és 7 órakor: Nagy premier!

ELYSÉE PALOTA MŰSORA (Katholikus Körben.)

Kedd: Az Asszony és az Ördög, John Gilbert és Greta Garbo.

Szerda: Az Asszony és az Ördög, John Gilbert és Greta Garbo.

Csütörtök: Az Asszony és az Ördög, John Gilbert és Greta Garbo.

— Az Asszony és az Ördög című slágerfilm került bemutatóra az Elysée Palotában igazi siker mellett. John Gilbert, a váradai nők kedvence ez alkalommal, mint német katonatiszt hódította meg azokat a szíveket, kik eddig vértézve voltak tőle. Pazar milőben lejátsszódó igazi sudermannai film, melynél szebbet, élvezhetőbbat még eddig nem láttunk filmen. Jön: Ben-Hur, minden idők legszebb alkotása.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

HA VAN PÉNZE, akkor sem kell, hogy egyszerre liadja, meit női kabátokat, szőrmézve is a legolcsóbban, heti vagy havi lefizetésre Rotenberg Márton cégnél szerezheti be, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15.

HA NINCS PÉNZE, akkor is beszerezheti szükségletét, kényelmes heti vagy havi lefizetésre a Rotenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15.

HA LESZ PÉNZE, arra fel már most vásárolhat férfi és női szöveteket, kész női kabátokat, selymeket, pouplinokat, zellfireket, vásznakot, damasztot, bársonyt, flanelt, paplant, swetttereket, pulovereket, kötött kabátokat és minden e szakmába vágó divat dolgokat heti vagy havi lefizetésre Rotenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3793

LACIKAM. Levél tegnap ment jól vagyunk. S már nem beteg. Csókolkunk. 439

PICIKÉM. Már jövök magához, holnap félnégykor legutóbbi helyen várom. Nagyon szeretem. 435

„BARATSAG” jelígre levél van a Hegedűs hírlapirodában. 446

KLASSZIKUS szórakozás. Levélét megkaptam. Kiadóba levele van. Irjon ugyanoda. 438

HÁZASSÁG

ÖNALLÓ ÜZLETTEL bíró fiatal özvegy férjhez menne, jobb 40 év körüli iparoshoz vagy gazdálkodóhoz, kinek 2—300.000 lei vagyona van. Leveleket „Bízalom” jelígre a Hegedűs hírlapirodába. 441

LAKÁS

ELKÖLTÖZŐ magánháztulajdonostól bérbevennék 4, 5, 6 szobás lakást, magas bérért a város központjában. Ajánlatot „Kár eladni olcsón” jelígre a Hegedűs hírlapirodába. 292

HAZASPAR, központban butorozott szobát, fürdőszoba használatbal keres. Cimet a Hegedűs hírlapirodába kér. 444

ALKALMAZÁS

PÉNZTARHOZ vagy bármilyen irodai alkalmazást keres idősebb hivatalnok. Cimet Hegedűs hírlapirodába kér. 275

ROMANUL, magyarul beszélő férfi 10 ezer lei kaucióval pénztárhoz vagy pénzbeszedői, raktárnoki vagy ehez hasonló állást keres. Cím Hegedűs hírlapirodában. 442

TISZTESSÉGES, jó megjelenésű fiatal özvegy házvezetőnőnek ajánlkozik magános urhoz. Cimet Hegedűs hírlapirodába kérek. 443

ZSIDÓ joghallgatót keresek gyermekek mellé délutánra. Szilágyi tanár. Zsidó lyceum. 440

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ használt férfi télikabát, perzsa gallérral, (kis sovány alakra). Cím Hegedűs hírlapirodában. 402

OLCSÓ Wertheim szekrényt vagy tűzmentes vasszekrényt keresek. Cím a kiadóban. 428

OLCSÓN eladó ingatlanok. Magánház 3 szobás parkettás központban Ujvárosban Lei 400.000. — Másik ugyanott 350.000. — A város szívében gyönyörű 6 szobás, parkettás, orvosnak, ügyvédnek Lei 800.000 — alkalmi vétel. Olasziban 2—6 szobás magánházak előnyösen. Ferdinánd király (Rákóczi) ut. mellett. Ingatlanát jelentse be Madas iroda, Strada Alexandri (Teleky-u.) 2. Telefon 693. 3632

MEGVASÁROLT KÖNYVTÁRAK bőséges anyagából igen olcsón szerezhető be kedvenc könyveit Láng J. utóda antiquarumában, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 25.

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi tevézetre egyezer leitől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

KÜLÖNFÉLÉK

KÖZPONTBAN levő nagy utcai irodahelyiséghez társat keresek. Érdeklődők adják le címüket „Csöndes” jelígre a Hegedűs hírlapirodába. 208

IRODAHELYISÉG a város legforgalmasabb központján, Royal kávéház tözsomszédságában azonnal kiadó. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 207

FAHORDAST, szőnyegverést olcsón vállalkoz. Samu, Aurél Vlacu (Vámház) utca 53. II. emelet, jobbra. 429

KÉT forgalmas üzlethelyiség május 1-től kiadó. Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) — Aurel Vlacu (Vámház) utca sarok. 419

LEGOLCSÓBB ajándék karácsonyra egy „Dajkovits” lénkép. Kivételes olcsó árak. 414

PERZSA szőnyeget szőni tanítok olcsón. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. 437

NŐI és férfi ruha tisztítás, vasalás, javítás, fordítás és alakítást legszebben és leggyutányosabban készítek. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. 436

ARLEJTÉS KÖMÜVES-MUNKÁRA

A Str. Manastirei (Zárda-utca) 2. sz. al a hitközségi irodában megtekinthető tervek és ugyanott átvehető előírás szerint átalakítási munkálatok lesznek eszközrendő az Alexandri (Teleki) utca 29. sz. alatt és Nicu Filipescu 6. sz. alatt.

Ajánlatok beadandók 25-én déli 12 óráig.

Orthodox Izraelita Hitközség Gazdasági ügyosztálya.

Fogászati rendelő

Bratianu (Szaniszló)-utca 4.

Foghuzás érzéstelenítve 40 lei
Fogtömés plombával 50 lei
Fogkoronák 100 leitől
Fogak porcellánból 70 leitől

Fogak fehéritése

Szegény fogbetegeknek ingyen rendelés 3730

x Hencserek részletre Mansberg, Bul. Reg. Ferdinand 17.

PLANTOL

a legjobb növény-ételszirtisza, egészséges és

SZAPORA.

Kapható 1/4 és 1/2 kilogramos kokakában. Előllittatott FUCHS BEN. JAMIN oradeai főrabbi ur felügyelete alatt a Fabrica Phoenix S. A. R. Bucuresti cégnél.

Oradeai képviselő:

Fischer Emil

Parcul Stefan Cel Mare (volt Tisza Kálmán)-tér 11.
Telefon: 962

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha)

5 pengőt megtakarít,

autótaxi költséget, mert gyalog ájöhét 1 perc alatt a pályaudvarról

Öthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

x Szibériai Garnizon, Markovits Rodionnak a régen várt könyve kapható a Hegedűs Hírlapirodában. A két kötet ára 240 Lei.

Sonnenfeld Adolf-nyomda x t